Fullmäktige 03.12.2026

Godkännande av budgeten 2027 och ekonomiplanen

Beredning och upplysningar:
Jyrkkä Maria
Skyttä Samuli
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige

1

godkänner den bifogade budgeten för år 2027 och ekonomiplanen för 2028–2029 med bilagor,

2

godkänner de bifogade förslagen till beslut om ledamöternas finansmotioner och konstaterar att motionerna är slutbehandlade,

3

bemyndigar stadsdirektören att ersätta den budgeterade överföringen av 15 miljoner euro som investeringsfonden för basservice och markanskaffning avkastar med motsvarande upplåning, om upplåning är ekonomiskt fördelaktigare än överföring ur fonderna. Överföringen ur fonden kan kompenseras med finansiella intäkter som överstiger budgeten,

4

bemyndigar tekniska nämnden att fortsätta bygga de i budgeten för 2026 särskilt uppräknade, oavslutade fasta konstruktionerna och anläggningarna inom ramen för tidigare anvisade totalanslag,

5

bemyndigar koncernförvaltningen att införa ändringar och preciseringar i budgeten och ekonomiplanen som föranleds av fullmäktigebehandlingen eller förbättrar riktigheten, informationen eller språkdräkten och som inte avviker från innehållet i den godkända budgeten och ekonomiplanen och inte väsentligt ändrar räkenskapsperiodens resultat eller finansieringsdelen.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Grunderna för budgeten för år 2027 och ekonomiplanen

Budgeten 2027 och ekonomiplanen 2028–2029 baserar sig på de centrala riktlinjerna i Berättelsen om Esbo, fullmäktiges beslut 8.6.2026 om ramen för budgeten för 2027 och ekonomiplanen för 2028–2029 samt skattesatserna för år 2027.

Fullmäktiges beslut innehåller förhandlingsresultatet om balanseringen av ekonomin. Stadsdirektören har i enlighet med fullmäktiges uppmaning inlett fortsatta förberedelser i enlighet med förhandlingsresultatet.

Uppskattningen av skatteintäkterna och statsandelarna under ekonomiplansåren har sammanställts 9/2026 utgående från Kommunförbundets uppdaterade skatteram samt Finansministeriets kalkyler över statsandelar och utgiftstryck.

Den ekonomiska tillväxten stärks – utsikterna för den kommunala ekonomin förblir svåra

Enligt Finansministeriets ekonomiska översikt hösten 2026 har tillväxten i Finlands ekonomi stärkts snabbare än väntat. Den ekonomiska tillväxten drivs framför allt av försvarsupphandlingar, investeringar i datacenter och projekt med anknytning till energiomställningen, även om utvecklingen inom bostadsbyggandet fortfarande är dämpad. Hushållen förhåller sig fortfarande försiktigt till konsumtion, men konsumtionen förväntas öka i takt med att förtroendet stärks.

Utsikterna för de offentliga finanserna är dock fortfarande svåra. Trots den ekonomiska tillväxten förblir de offentliga samfundens underskott stort under hela prognosperioden, och enbart den ekonomiska tillväxten räcker inte till för att stoppa ökningen av skuldsättningen. Den offentliga sektorns skuld i förhållande till bruttonationalprodukten beräknas stiga till cirka 90 procent år 2026 och ytterligare till nästan 98 procent fram till år 2030.

Den kommunala ekonomins omvärld förblir svår. Kommunernas utgifter ökar bland annat till följd av löneuppgörelserna och kostnaderna för ordnandet av sysselsättningstjänsterna. Samtidigt förblir kommunernas investeringsbehov betydande. Enligt Finansministeriets prognos väntas bruttonationalprodukten öka med 1,6 procent år 2026, med 1,8 procent år 2027 och med 1,5 procent år 2028. Den ekonomiska tillväxten bedöms stärka skattebasen, men den långsamma förbättringen av sysselsättningen och ändringarna i beskattningsgrunderna begränsar ökningen av inkomsterna under de närmaste åren.

Kommunförvaltningens finansiella ställning är fortfarande svag strukturellt sett. Även om den förbättrade ekonomiska konjunkturen stöder utvecklingen av skatteinkomsterna, fortsätter utgiftsökningen inom den kommunala ekonomin att vara snabbare än inkomsterna. På grund av detta förutsätter den kommunala ekonomin under de närmaste åren fortfarande att produktiviteten förbättras, sätten att ordna tjänsterna förnyas och ekonomin balanseras för att kommunernas investeringsförmåga och finansieringen av tjänsterna ska kunna tryggas på lång sikt.

Statsandelarna minskar från nivån i år – servicebehovet som finansieras ökar dock

Statsandelarna till kommunerna minskar år 2027 jämfört med år 2026. Regeringens diskretionära åtgärder omfattar en skärpning av indexnedskärningen till 2,8 procentenheter, vilket försvagar kommunernas inkomstbas med 91 miljoner euro. År 2027 fortsätter den ytterligare nedskärning på 75 miljoner euro, det vill säga cirka 2 procent, som beslutades vid ramförhandlingarna våren 2025 och som redan genomfördes i år.
Den största effekten på statsandelarna som betalas till kommunerna är ökningen av det grundläggande utkomststödet. Kommunerna

finansierar hälften av det grundläggande utkomststödet och nästa år dras utfallet av utgifterna för utkomststöd 2025 av från statsandelarna. Summan är 120 miljoner euro mer än utfallet år 2024.

Enligt beräkningarna uppgår Esbo stads statsandel för basservicen år 2027 till sammanlagt 296 miljoner euro, exklusive de poster för ändringsbegränsning och övergångsutjämning som hänför sig till vårdreformen. Kompensationen för skatteförluster uppgår till 27 miljoner euro, förändringsbegränsningen till 116 miljoner euro och övergångsutjämningen till 29,7 miljoner euro. Det totala beloppet av statsandelarna och kompensationerna för skatteförluster beräknas således vara cirka 469 miljoner euro.

Statsandelen för undervisnings- och kulturverksamhet som Esbo stad får beräknas minska med nästan 11 miljoner euro från och med år 2026 och redovisningen är negativ, det vill säga cirka 2,7 miljoner euro. Undervisnings- och kulturministeriet beslutar om detta först i slutet av år 2026. Den beräknade minskningen av finansieringen påverkas av de ändrade kriterierna i lagstiftningen om stöd för lärande, vars verkningar ännu är osäkra under budgetberedningen. Den slutliga finansieringen preciseras före utgången av året.

Finansministeriets kalkyler visar förändringen i befolkningsstrukturen och kommunsektorn på riksnivå, men för Esbo är situationen mycket ovanlig. Reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet ändrade städernas finansieringsbas och i synnerhet för Esbo stad har förändringen varit stor. I samband med vårdreformen minskade Esbos skatteintäkter med cirka 200 miljoner euro mer än vad det användes för att finansiera social- och hälsovården. Denna alltför stora nedskärning av skatteintäkterna har staten ersatt med social- och hälsovårdens förändringsbegränsare och en övergångsutjämning (vårdreformsposterna), men de ersätter endast en del av den förlorade finansieringen, cirka 60 procent. Förändringsbegränsaren är dessutom statisk och den höjs inte på basis av folkökning eller index. Således förlorar Esbo utöver den för mycket nedskurna skatteinkomsten också ökningen av skatteinkomsterna, eftersom den statiska vårdreformsposten inte utvecklas på samma sätt som skatteinkomsterna.

Vårdreformsposterna ska inte jämställas med statsandelen för basservice. Vårdreformsposterna är en kompensation för bortfall av skatteinkomster till följd av ändringar i beskattningen som beslutats av staten. Det handlar om ändringar som kommunerna inte själva kan påverka genom sina åtgärder. Vårdreformsposterna är delvis återbetalning av för stora nedskärningar i stadens skatteinkomster, inte en egentlig statsandel för finansiering av tjänster.

Befolkningstillväxten och särskilt ökningen av antalet barn och unga koncentreras till Esbo och andra stora städer. De stora städerna måste kunna svara på de utmaningar och servicebehov som den växande och allt mera mångfaldiga befolkningen medför.

Preciseringar som gjorts efter fullmäktiges rambeslut

Stadsdirektörens budgetförslag följer den ram som fullmäktige godkände 8.6.2026 med små preciseringar, av vilka de viktigaste har samlats här. I förslaget har anslagsreserveringen för arbetslöshetsförmåner höjts med 6,4 miljoner euro för år 2027. Med höjningen bereder man sig på samma avgiftsnivå som år 2026. Reserveringarna för kollektivtrafiken har uppdaterats så att de motsvarar HRT:s budgetförslag och Länsimetro Oy:s vederlagsavgifter.

Inverkan på intäkterna år 2027 är –4,2 miljoner euro och på kostnaderna –12,3 miljoner euro.

För sektorn för fostran och lärande har preciseringar gjorts i inkomstbudgeten och utgiftsanslagen. Deras samlade effekt år 2027 är att inkomsterna ökar med 1,1 miljoner euro och utgifterna med 0,9 miljoner euro.

I tjänsterna inom undervisning och småbarnspedagogik har man granskat det uppskattade antalet barn och elever. Utgifter för den grundläggande utbildningen har lagts till för stödbehovet som följer av förändringen i elevstrukturen. I anslagen för småbarnspedagogiken ingår slopandet av tilläggsavgiften för servicesedlar från 1.3.2027.

Prognosen för markförsäljningsintäkter har minskats med 17,3 miljoner euro år 2027. Konjunkturen inom markförsäljningen bedöms fortsätta att vara svagare och inkomsterna inflyter på en lägre nivå än genomsnittet år 2027.

Uppskattningarna av skatteinkomsterna och statsandelarna har uppdaterats utifrån uppgifterna från september. Skatteinkomstprognosen för år 2027 sänktes med 23 miljoner euro och prognosen för statsandelarna med 16 miljoner euro. De bedömningar som gjordes i ramskedet baserade sig på prognoserna från hösten 2025, vilka under året har ändrats bland annat till följd av regeringens beslut om statsandelarna för år 2026. Även för åren 2028 och 2029 har skatteinkomstprognoserna sänkts med sammanlagt cirka 58 miljoner euro.

I investeringsprogrammet har det gjorts granskningar av tidsplanen för vissa projekt. Tidsplanerna för projekten har ändrats av tekniska skäl, bland annat på grund av plan- eller bygglovsbesvär som lämnats in för projekten eller därför att planeringen eller genomförandet av projekten i övrigt har försenats. Programmet har också kompletterats med anslag för flytt- och grundläggningskostnader för flyttbara byggnader. Dessutom har ett nytt svenskt flyttbart daghem lagts till i Köklax.

Närmare beskrivningar av ändringarna och grunderna för dem finns i stadsdirektörens budgetförslag.

Staden satsar på tjänster trots åtgärderna för att balansera ekonomin

Ekonomin och målen för balanseringen av ekonomin utmanas av poster som är kopplade till konjunkturläget, såsom skatteintäkter, intäkter från markförsäljning och arbetslöshetsunderstöd. Också i Undervisnings- och kulturministeriets prognos för statsandelarna har det skett en betydande minskning jämfört med nivån i år, vars grunder utreds. På grund av konjunkturberoende poster nås lånestocken per invånare som fullmäktige beslutat om inte fullt upp. Utgiftsökningen har dock kunnat bromsas upp, vilket är betydelsefullt. I stadsdirektörens förslag har man inte sökt ytterligare anpassningsåtgärder för att nå målet för lånestocken, utan utgångspunkten har varit att fullt ut genomföra den helhet för ekonomisk anpassning som fullmäktige har beslutat om. I detta skede är det svårt att uppskatta verkningarna av variationen i konjunkturberoende poster för hela ekonomiplansperioden.

De externa verksamhetsintäkterna uppgår år 2027 till cirka 364 miljoner euro och ökar med 25 miljoner euro, det vill säga cirka 7 procent, från budgeten för år 2026. Med åtgärderna för att balansera ekonomin eftersträvas en ökning av intäkterna med 7 miljoner euro genom höjda avgifts- och försäljningsintäkter. Inkomsterna från avgifter för

markanvändning och inkomster från försäljning av mark har budgeterats till 7 miljoner euro mer än år 2026.

De externa verksamhetskostnaderna är cirka 1 532 miljoner euro. För år 2027 har man berett sig på en total utgiftsökning på cirka 2,7 procent jämfört med prognosen för år 2026. Redan under år 2026 realiseras effekter av åtgärderna för att balansera ekonomin, samtidigt som stadens folkmängd och servicebehov ökar mindre än vad som förutsågs i budgeten för år 2026, vilket minskar prognosen för utgiftsökningen under året. För personalkostnaderna reserveras 17 miljoner euro, det vill säga 2,6 procent mer jämfört med prognosen för år 2026.

År 2027 uppskattas skatteintäkterna vara sammanlagt 916 miljoner euro, vilket är cirka 50 miljoner euro och 5,7 procent mer än i prognosen år 2026. Statsandelarna beräknas uppgå till 466 miljoner euro, vilket är 10 miljoner euro och 2,1 procent mindre än år 2026. Skattefinansieringen (skatter och statsandelar) ökar sammanlagt med 40 miljoner euro och 3,0 procent från prognosen för år 2026.

Inkomstskattesatsen i Esbo är 5,3 procent år 2027. Kommunalskatteintäkterna uppskattas till 585 miljoner euro, 7 procent mer än i år. Skatteutfallet för år 2026 försvagas av negativa korrigeringar från det tidigare skatteåret.

Prognosen för samfundsskatteintäkterna är 149 miljoner euro, alltså 4,2 procent mer än år 2026. Samfundsskattesatsen sjunker från 20 procent till 18 procent år 2027. I enlighet med regeringsprogrammet nettokompenseras kommunerna i kommunernas utdelning av samfundsskatten för verkningarna av de ändringar som görs i beskattningsgrunderna för samfundsskatten.

Prognosen för fastighetsskatten baserar sig på de fastighetsskattesatser som fullmäktige bestämt, på Skatteförvaltningens statistik samt på byggnadsprognoser. Prognosen för fastighetsskatteintäkterna är 182 miljoner euro, det vill säga 3 procent mer än år 2026.

Statsandelarna baserar sig på de preliminära kalkyler som Finansministeriet publicerade i september 2026. Enligt beräkningen uppgår Esbo stads statsandel för basservicen år 2027 till sammanlagt 296 miljoner euro, exklusive de poster för ändringsbegränsning och övergångsutjämning som hänför sig till vårdreformen. Kompensationen för skatteförluster uppgår till 27 miljoner euro, förändringsbegränsningen till 116 miljoner euro och övergångsutjämningen till 29,7 miljoner euro.

Ränte- och finansieringsintäkterna uppskattas till sammanlagt 52 miljoner euro år 2027. Räntekostnaderna väntas uppgå till 17 miljoner euro och övriga finansiella kostnader till 5 miljoner euro. Räntekostnaderna beräknas öka cirka 3 miljoner euro under planperioden.

År 2027 väntas årsbidraget uppgå till 256 miljoner euro. Resultatet för budgetåret 2027 är cirka 36 miljoner euro.

Genomförandet av det omfattande investeringsprogrammet fortsätter

Investeringsprogrammet bygger på det gällande investeringsprogrammet för åren 2026–2035 samt på de uppdateringar och ändringar som har gjorts i samband med ramberedningen och budgetberedningen. Fullmäktige godkände i juni 2026

investeringsramen som grund för beredningen av ekonomiplanen samt investeringsprogrammet för åren 2027–2036.

I budgetberedningen har dessutom några preciseringar gjorts i investeringsramen när det gäller tidpunkten för lokalinvesteringar och IKT-anskaffningar. Uppdateringarna av tidsplaner som gjordes vid budgetberedningen överför sammanlagt 28 miljoner euro i investeringar från perioden 2027–2029 till senare år.

Investeringarna i budgeten och ekonomiplanen för åren 2027–2029 uppgår till sammanlagt cirka 1,1 miljarder euro. Investeringarna för åren 2027–2036 är sammanlagt 2,8 miljarder euro. Dessutom skaffar staden lokaler genom att hyra eller i offentlig-privat samverkan för 413 miljoner euro åren 2027–2036. År 2027 är investeringarna 359 miljoner euro och hyresobjekten 38 miljoner euro.

Hela Esbokoncernen investerar år 2027 för cirka 473 miljoner euro och under åren 2027–2036 sammanlagt för cirka 4,3 miljarder euro.

Stadens investeringsnivå fortsätter att vara hög åren 2027–2029. Till programperiodens början koncentreras satsningar på stadens tillväxt och på lokalbehovet inom småbarnspedagogiken och utbildningen genom ett omfattande investeringsprogram för lokaler, Esbo kulturcentrums teaterlokal, simhallar, Hagalunds stadion samt byggandet av Esbo stadsbana. Detta innebär att investeringarna hålls på en genomsnittlig nivå på nästan 380 miljoner euro.

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde negativt – upplåningen kan dock dämpas

År 2027 ökar verksamhetskostnaderna då servicebehovet ökar och kostnadsnivån stiger, de omfattande investeringarna i lokaler fortsätter i synnerhet för skolor och daghem samt simhallar och stadens tillväxt kräver investeringar i infrastruktur. Investeringar som stöder stadens tillväxt ska vara framtunga i takt med intäkterna av markförsäljning och skatter.

Av stadens investeringar finansieras 70 procent med internt tillförda medel år 2027. Av den uppskattade extra avkastningen av investeringsfonden för basservice och markanskaffning reserveras 15 miljoner euro per år för investeringar åren 2027–2029. Om de internt tillförda medlen räcker för att finansiera investeringarna, används inte fondkapitalet. Överföringen ur fonden kan kompenseras med finansiella intäkter som överstiger budgeten. Dessutom kan staden lyfta nya långfristiga lån på 98 miljoner euro för att täcka finansieringsbehovet år 2027.

Åtgärderna för att balansera ekonomin förbättrar stadens kassaflöde, men det kumulativa kassaflödet från verksamheten och investeringarna förblir negativt under hela ekonomiplansperioden. Årsbidraget räcker inte till för att finansiera investeringarna; verksamhetens och investeringarnas kassaflöde uppvisar ett underskott på 100 miljoner euro år 2027. Underskottet i kassaflödet minskar dock i slutet av perioden till cirka –35 miljoner euro.

Med beaktande av amorteringarna ökar stadens lånestock med 38 miljoner euro år 2027, om de tilläggslån som reserverats i budgeten lyfts till fullt belopp. Låntagningsbehovet preciseras under budgetåret. I enlighet med målet för balansering av ekonomin minskar lånebeloppet under ekonomiplansperioden och lånestocken vid utgången av år 2029 är 821 miljoner euro, 2 330 euro per invånare.

Koncernens lånestock bland landets högsta

Utöver stadens lån består koncernens lånestock huvudsakligen av främmande kapital i Länsimetro Oy, Esbo bostäder Ab och Helsingforsregionens miljötjänster. Dessutom byggs Hagalunds stadion med lån som ökar koncernens lånestock. År 2027 är koncernens lånestock cirka 3 716 miljoner euro, vilket är 11 039 euro per invånare. År 2028 börjar lånestocken långsamt minska och i slutet av prognosperioden år 2036 är den 3 154 miljoner euro, det vill säga 8 170 euro per invånare.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 23.11.2026 § 368

Förslag

Föredragande
Stadsdirektör Kai Mykkänen

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige

1

godkänner den bifogade budgeten för år 2027 och ekonomiplanen för 2028–2029 med bilagor,

2

godkänner de bifogade förslagen till beslut om ledamöternas finansmotioner och konstaterar att motionerna är slutbehandlade,

3

bemyndigar stadsdirektören att ersätta den budgeterade överföringen av 15 miljoner euro som investeringsfonden för basservice och markanskaffning avkastar med motsvarande upplåning, om upplåning är ekonomiskt fördelaktigare än överföring ur fonderna. Överföringen ur fonden kan kompenseras med finansiella intäkter som överstiger budgeten,

4

bemyndigar tekniska nämnden att fortsätta bygga de i budgeten för 2026 särskilt uppräknade, oavslutade fasta konstruktionerna och anläggningarna inom ramen för tidigare anvisade totalanslag,

5

bemyndigar koncernförvaltningen att införa ändringar och preciseringar i budgeten och ekonomiplanen som föranleds av fullmäktigebehandlingen eller förbättrar riktigheten, informationen eller språkdräkten och som inte avviker från innehållet i den godkända budgeten och ekonomiplanen och inte väsentligt ändrar räkenskapsperiodens resultat eller finansieringsdelen.

Beslut

Stadsstyrelsen:

Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Stadsstyrelsen 9.11.2026 § 354

Förslag

Föredragande
Stadsdirektör Kai Mykkänen

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige

1

godkänner den bifogade budgeten för år 2027 och ekonomiplanen för 2028–2029 med bilagor,

2

godkänner de bifogade förslagen till beslut om ledamöternas finansmotioner och konstaterar att motionerna är slutbehandlade,

3

bemyndigar stadsdirektören att ersätta den budgeterade överföringen av 15 miljoner euro som investeringsfonden för basservice och markanskaffning avkastar med motsvarande upplåning, om upplåning är ekonomiskt fördelaktigare än överföring ur fonderna. Överföringen ur fonden kan kompenseras med finansiella intäkter som överstiger budgeten,

4

bemyndigar tekniska nämnden att fortsätta bygga de i budgeten för 2026 särskilt uppräknade, oavslutade fasta konstruktionerna och anläggningarna inom ramen för tidigare anvisade totalanslag,

5

bemyndigar koncernförvaltningen att införa ändringar och preciseringar i budgeten och ekonomiplanen som föranleds av fullmäktigebehandlingen eller förbättrar riktigheten, informationen eller språkdräkten och som inte avviker från innehållet i den godkända budgeten och ekonomiplanen och inte väsentligt ändrar räkenskapsperiodens resultat eller finansieringsdelen.

Behandling

Katainen föreslog understödd av Partanen att ärendet bordläggs. Efter avslutad diskussion frågade ordföranden om Katainens förslag kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att det hade godkänts enhälligt.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Ärendet bordlades enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

1 Budgeten 2027 och ekonomiplanen 2028–2029
2 Vastaukset vuoden 2027 talousarvioon liittyviin raha-asia-aloitteisiin
3 Neuvottelutulos muutosesitykset 2027-2029
4 Pöytäkirjamerkinnät
5 Neuvottelumuutoksilla päivitetty tuloslaskelma

Tilläggsmaterial

För kännedom